

नागपुर सुधार प्रन्यासची चौकशी
करणीवाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग,
शासन निर्णय क्र.एनआयटी २३०४/१९१/प्रक्र.२१८/२००४/नवि.२६,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३३,
दिनांक : १३ एप्रिल, २००५.

प्रस्तावना :

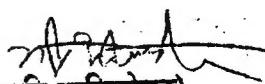
नागपुर सुधार प्रन्यासच्या महालेखाकार कार्यालय, नागपुर यांनी केलेल्या लेखा परिक्षणातील आक्षेपाच्या आधारावर श्री. अनिल मारुती वडपल्लीवार यांनी रिट याचिका क्र. २२२७/२००४ अन्वये नागपुर सुधार प्रन्यासच्या कारभाराची चौकशी करावी व ते बरखास्त करावे अशी रिट याचिकेद्वारे उच्च न्यायालयास विनंती केली आहे. या रिट याचिकेमध्ये महालेखाकार कार्यालयाने लेखा परिक्षक अहवालात नमुद न केलेल्या तथापि अर्जदार श्री. वडपल्लीवार यांचे याचिकेमध्ये नमुद केलेल्या बाबांची चौकशी अपर मुख्य सचिव दर्जाच्या अधिका-यांकदून केली जावी असे मा.उच्च न्यायालयाने दिनांक २.३.२००५ च्या आदेशान्वये शासनास कळविले होते. त्यानुसार शासनाने उच्च न्यायालयास लेखा आक्षेपात नमुद न केलेल्या तथापि श्री. वडपल्लीवार यांचे याचिकेत नमुद केलेल्या ८ बाबांची बाबतची सखोल तपासणी करण्यासाठी अपर मुख्य सचिव दर्जाच्या अधिका-यांची नियुक्ती करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

नागपुर सुधार प्रन्यासमधील खाली नमुद ८ बाबांची निपक्ष चौकशी करण्यासाठी श्री. नविनकुमार, अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांची नियुक्ती करण्यात येत आहे. चौकशी करावयाच्या ८ बाबी परिशिष्ट-अ प्रमाणे आहे.

- १) सदर चौकशी करण्यासाठी श्री. नविनकुमार यांचा प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता व. ह. खर्च नागपुर सुधार प्रन्यास मार्फत देण्यात येईल.
- २) या ८ बाबांची चौकशी जुलै, २००५ पर्यंत पूर्ण करून अहवाल शासनास सादर करेतील.
- ३) श्री. नविनकुमार यांना चौकशी करण्यासाठी आवश्यक ती कागदपत्रे व माहिती पत्रे उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी नागपुर सुधार प्रन्यासची राहील.
- ४) चौकशीच्या अनुषंगाने जो खर्च होईल तो खर्चही नागपुर सुधार प्रन्यास करील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(म.दि.आघवरेकर)
महाराष्ट्र शासनाचे उपसचिव

प्रत.

गोप्य संविधान विभाग शासक अधीक्ष

मुख्यमंत्री

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई,

मा.अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक सुष्टुप्ति विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

(रिट याचिकेच्या व न्यायालयाच्या आंदेशाच्या प्रतीसह पत्राने)

प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

प्रधान सचिव-२, नगर विकास विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,

निवडनस्ती, नवि २६, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

परिशिष्ट - अ

शासन निर्णय क्र.एनआयटी=२३०४/९९/प्रक २१२/२००४, नवि=२६, दि.१५.४.०५

अ.क्र.	रिट याचिकेतील परिच्छेद क्रमांक	आक्षेपांचे स्वरूप
१	१५ आय क्र.४३ सुमारे ३२५ लोकांना महत्वाच्या जागी असलेल्या सार्वजनिक उपयोगाच्या दराने वाटप करण्यात आल्या आहेत. या वाटपधारीनी भूभाटक देखील पटविलेले नाहीत व सुमारे रुपये ७६ लक्षाची राशी या लोकांकडे थकीत आहे. यावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात येत नाही.	प्रगती को.ओप. हाऊसिंग सोसायटीच्या मौजा सोमलवाडा येथील खसरा क्रमांक २७१ अभिन्यासातील जागा नासुप्रने प्रगती को.ओप. हाऊसिंग सोसायटीकडून हड्डुपून व तदनंतर नवोदय शिक्षण संस्थेला सार्वजनिक उपयोगासाठी भूखंडाचे वाटप केले व उक्त संस्थेने त्या भूखंडाचा नियमबाह्यरित्या अंशतः व्यापार उपयोग करून वाटपाच्या शर्ती व अटींचा भंग केल्याबाबत.
२	१५ क्र.४३ सुमारे ३२५ लोकांना महत्वाच्या जागी असलेल्या सार्वजनिक उपयोगाच्या दराने वाटप करण्यात आल्या आहेत. या वाटपधारीनी भूभाटक देखील पटविलेले नाहीत व सुमारे रुपये ७६ लक्षाची राशी या लोकांकडे थकीत आहे. यावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात येत नाही.	मौजा वाठोडा येथील खसरा क्र.४३, ५३ मधील जागेवरील अभिन्यास हा नागरी जमीन कमाल धारणा, नागपूर या विभागाने पहिल्यांदा तळेगांव दाभाडे या धर्तीवर मंजूर केला आहे व १९७६ मधील विकास आराखड्यामधील आरक्षणाप्रमाणे नकाशे मंजूर केलेले नाहीत. या जागेवर विकास आराखड्यानुसार महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ (एमएसईबी) आरक्षित जागेवर रहिवासी भूखंड म्हणून मंजूरी दिली.
३	१५-एम सुमारे ३२५ लोकांना महत्वाच्या जागी असलेल्या सार्वजनिक उपयोगाच्या दराने वाटप करण्यात आल्या आहेत. या वाटपधारीनी भूभाटक देखील पटविलेले नाहीत व सुमारे रुपये ७६ लक्षाची राशी या लोकांकडे थकीत आहे. यावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात येत नाही.	नागपूर सुधार प्रन्यासद्वारे राजकीय दृष्ट्या प्रभावी असलेल्या सुमारे ३२५ लोकांना महत्वाच्या जागी असलेल्या सार्वजनिक उपयोगाच्या जागा सवलतीच्या दराने वाटप करण्यात आल्या आहेत. या वाटपधारीनी भूभाटक देखील पटविलेले नाहीत व सुमारे रुपये ७६ लक्षाची राशी या लोकांकडे थकीत आहे. यावर कोणतीही कार्यवाही करण्यात येत नाही.
४	१५ ओ	आयआरडीपी योजनेअंतर्गत लोकांच्या जमीनी, नियम न पाळता घेण्यात आल्यात आणि अशा जमीनीबाबत उच्च न्यायालयाकडे न्यायालयीन प्रकरणे सुरु आहेत.

५	१५ एस	नागपूर सुधार प्रन्यासने सुमारे ३००० अनधिकृत अभिन्यासातील भूखंडधारकांकडून पैसे गोळा केले आहे परंतु याचा हिशोब ठेवलेला नाही व विकासाची कामे केलेली नाहीत.
६	१५ यु	नागपूर सुधार प्रन्यासाच्या कामांकरीता नेमण्यांत आलेल्या वास्तुशास्त्रज्ञांच्या नेमणूकीकरीता नासुप्रचे कोणतेही नियम नाही. अधिकारी व नासुप्र विश्वस्त यांच्या मर्जीतील लोकांना नेमले जाते.
७	१५ व्ही	<p>१) सक्करदरा स्ट्रीट स्कीम मधील खसरा क्र. ९, १०, ११, १२ व १६/२ मोजा हरपूर मध्ये (मूळ जमीन मालक श्री. खेताल) उज्ज्वल को-ऑप. हाऊसिंग सोसायटीचा अभिन्यास महाराष्ट्र गुठेवारी विकास अधिनियम, २००१ अंतर्गत नियमबाबाहरित्या मंजूर करण्यात आला आहे.</p> <p>२) हल्दीराम भुजियावाला यांच्या प्लॅनेट फूड या इमारतीस अवैधरित्या बांधकाम परवानगी दिली आहे.</p>
८	१५ एक्स	आयआरडीपी प्रकल्पांतर्गत रस्त्यासाठी जागा घेताना भेदभाव केल्या गेला. प्रभावी लोकांना वगव्हून रुद्र लोकांना त्यांच्या जागा रस्त्यासाठी देण्यास भाग पाडण्यात आले. उदा. तुली हन्तरनेशनल व त्यासमोरील पेट्रोल पंप, छावनी पेट्रोल पंप व पुनर्म चेम्बर यांच्या समोरील रस्त्याची रुंदी अनियमित आहे. या उलट वेस्ट हायकोर्ट रोडवरील गार्डन क्लबची व शासकीय जागा शासनाच्या माहितीशिवाय घेण्यात आली.